პროლეტარიელო ყველა ქვეყნისა, შეერთდით!

ლელო

№ 231 (4741)

1972 წ. 22 ნოემბერი, ოთხშაბათი, ფასი 3 კაპ.

საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოსთან არსებული ფიზკულტურისა და სპორტის კომიტეტისა და პროფკავშირთა რესპუბლიკური საბჭოს ორგანო

ЛЕЛО Орган Комитета по физической культуре и спорту при Совете Министров ГССР и республиканского Совета профсоюзов

გაზეთი გამოდის 1934 წლის 18 აპრილიდან

ეროვნული ბიბლიოთეკა

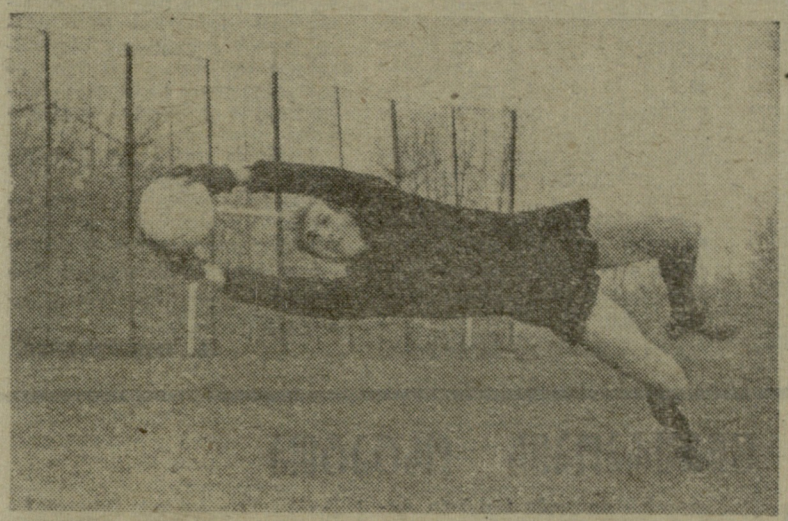

სსრ კავშირის წლეკანდელი ჩემპიონის — ვოროშილოვგრადის „ზარიას“ წარმატებაში მნიშვნელოვანი წვლილი შეიტანა გუნდის მეკარემ ა. ტკაჩენკომ.

* * *

სურათზე: ა. ტკაჩენკო ვარჯიშის დროს.

ვ. უნ და-სინის ფოტო (საკდესი).

საფეხბურთო მინდვრებზე

ისინიც ასე იწყებდნენ... (თბილისის „დინამოს“ თავდამსხმელები — ძმები ლევან და გივი ნოდიები ბავშვებთან).

გ. კოკვაძის ფოტო (საკდესი).

დაბინაურდა მუზინი

მსოფლიოდ გადადებული პარტიების დამთავრების შემდეგ, რომელიც სამი ტურის მერე გაიმართა, გამოვლინდა ბაქოში მიმდინარე მოჭადრაკე ვაჟთა მე-40 საკავშირო ჩემპიონატის ერთპიროვნული ლიდერი. ესაა 24 წლის ახმაათელი ოსტატი მ. მუზინი. მან დ. ბრონშტეინი (მოსკოვი) დაამარცხა და ახლა 2,5 ქულა დაუგროვდა.

სხვათა შორის, ეს იყო მოწაფისა და მასწავლებლის შეხვედრა. 10 წლის წინათ ბრონშტეინმა ყაზახეთის დედაქალაქში ნორჩ მოჭადრაკეებთან სასწავლო შეკრება გამართა. მაშინ დიდოსტატმა შენიშნა 14 წლის მიშა მუზინი. და მას კარგი მომავალი უწინასწარმეტყველა. და აი, ისინი პირველად შეხვდნენ ერთმანეთს საკავშირო ჩემპიონატში. დიდოსტატმა გადადებულ პარტიაში მხოლოდ რამდენიმე სვლა გააკეთა და ნამოწაფარს გამარჯვება მიულოცა.

რ. ჯინჯიხაშვილმა (თბილისი) სწრაფად მოუგო ე. ქიდკოვს (კიევი). ე. ვასიუკოვთან (მოსკოვი) მას უსიამოვნო წუთები ელოდა, ჯერ არ მიიღო მეტოქის შეთავაზებული ყაიმი, ახლა კი რეალურს ვერაფერს მიაღწია. პირიქით, პოზიცია სულ უფრო გაუარესდა. ვასიუკოვმა თამაში პაიკების მოსაგებ ენდშპილში გადაიყვანა და გაიმარჯვა.

თამაშის განუახლებლად ვ. ბაგიროვი (ბაქო) ყაიმზე შეუთანხმდა კ. გრიგორიანს (ერევანი), მერე კი მოუგო ნ. რამეკოვსკის (კურგანი). ვ. ტუმკოვს (ოდესა) უპირატესობა ჰქონდა ი. ბალაშოვთან (მოსკოვი), მაგრამ უსწოროდ თამაშობდა: ბალაშოვმა შეუპოვარი დაცვით ყაიმს მიაღწია.

ლ. ალბურტმა (ოდესა) ამაოდ სცადა ზედმეტი პაიკის რეალიზება ბ. კუზმინთან (ვოროშილოვგრადი) ენტლეტის ენდშპილში. პარტია ყაიმით დამთავრდა.

ყაიმზე შეთანხმდნენ ვ. ბუბნოვი (თბილისი) რ. ხოლმოვთან (მოსკოვი) და კუზმინთან, ხოლო ალბურტი — ა. კაპენგუტთან (მოსკოვი).

ლიდერთა ჯგუფში არიან, აგრეთვე, ვ. ვასიუკოვი, ვ. ბაგიროვი, ვ. ზილბერშტეინი (ორსკი) — 2-2 ქულა. 1,5-1,5 ქულა აქვთ მ. ტალს (რიგა), კ. გრიგორიანს, ე. გუფელდს, ლ. ალბურტს, რ. ჯინჯიხაშვილს, ვ. სავონს (ხარკოვი), ი. რაზუვაევს, ა. ლეინს (ორენგი — მოსკოვი), რ. ხოლმოვს, ბ. კუზმინსა და ი. ბალაშოვს.

ფეხბურთი

კიდევ ორი შესარჩევი მატჩი

19 ნოემბერს გაიმართა მსოფლიო ჩემპიონატის კიდევ ორი შესარჩევი შეხვედრა.

ბულგარეთის ნაკრებმა სტუმრად ანგარიშით 4:0 (3:0) დაამარცხა კიპროსის გუნდი (VI ჯგუფი). ამ გამარჯვების შემდეგ ბულგარელებს 4 ქულა აქვთ 4-დან.

ბელგიისა და ჰოლანდიის ფეხბურთელთა შეხვედრა ფრედ დამთავრდა — 0:0 (III ჯგუფი).

„კარპატის“ რევანში

ბაკანა, 20 ნოემბერი. ლვოვის „კარპატის“ ფეხბურთელთა გუნდმა ამხანაგურ მატჩში ანგარიშით 4:2 (1:1) დაამარცხა კუბის ნაკრები — ამ გუნდთან პირველ შეხვედრაში წაგების რევანში აიღო.

მასპინძელთა კარში ორ-ორი ბურთი გაიტანეს შპოდარუნოკმა და კოზინკევიჩმა.

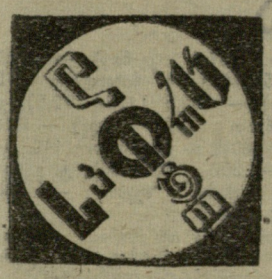

მორიგი ტირაჟი

ჯურსი, 20 ნოემბერი. დღეს აქ გათამაშდა „სპორტლოტოს“ მორიგი, 32-ე ტირაჟი. ამ, იღბლიანი ნომრებია: 2 (ავტოსპორტი), 10 (საბუერო სპორტი), 11 (ველოსპორტი), 18 (რიკობა), 37 (სროლა), 41 (ფოგბურთი).

ფინიშის მისადგომებთან

ტოლიატიში მოჭადრაკე ქალთა საკავშირო ჩემპიონატის ფინიშის მოახლოებამ თამაში კიდევ უფრო გააძაფრა. გუშინწინ გამართულ XIII ტურში პირველი შედეგი მხოლოდ ბრიოლის მეხუთე საათზე იქნა ცნობილი: ლ. სემენოვა (კიევი) ყაიმზე შეუთანხმდა თ. ბელოვას (ფსკოვი), როცა დაფაზე ოერიშის შანსი არც ერთ მეტოქეს აღარ ჰქონდა.

შემდეგ ო. ანდრეევამ (ხარკოვი) მოუგო ლ. შადურას (კურსკი), მ. სამულმა (ტალინი) — ა. კისლოვას (ომსკი). ვ. ბაკინამ ი. ლევიტინასთან (ორენგ — ლენინგრადი) ციციანოტში ხარისხი დაკარგა და დამარცხდა.

6 პარტია გადაიღო. ერთპიროვნულმა ლიდერმა ნ. კონოპლიოვამ (მოსკოვი) წასაგებ მდგომარეობაში გადადო პარტია ვ. კოზლოვსკაიასთან (მიატიგორსკი). რთულ პოზიციაშია შეწყვეტილი ა. ეპშტეინ (ბორკი) — ვ. რუბცოვას და ნ. მედიანიკოვა (ორენგ — მოსკოვი) — ა. მკრტჩიანის (ტაშკენტი) პარტიები. ლ. იდელჩიკს (ხარკოვი) ფიგურა აკლია ლ. შჩერბინასთან (სევასტოპოლი). მ. რანიკუს (ტალინი) ლ. საუნინასთან (სვერდლოვსკი) მატერიალური უპირატესობა აქვს.

13 ტურის შემდეგ ნ. კონოპლიოვას 8 ქულა და 1 გადადებული პარტია აქვს, ი. ლევიტინას — 7,5 (1).

როგორც კი დაბრუნდა...

ჩრდილოეთ ირლანდიის ნაკრებისა და ინგლისის კლუბ „მანჩესტერ იუნაიტედის“ მოთამაშის, ერთ დროს ევროპის საუკეთესო ფეხბურთელად აღიარებული ჯორჯ ბესტის გული კვლავ გამოჩნდა სასანდალურ სპორტულ ქრონიკაში.

ამ გაზაფხულზე ბესტმა სპორტი დატოვა და განაცხადა, რომ ფეხბურთი ძალიან მძიმე გაკვლენას ახდენს მასზე ფსიქოლოგიურად... მაგრამ ზაფხული გავიდა, ინგლისურ ფეხბურთში დასვენების პერიოდი დამთავრდა და ბესტი... ისევ გამოჩნდა მინდორზე ისევ დიდწყო ვარჯიში და თამაში. პირველივე საერთაშორისო მატჩში — მსოფლიო ჩემპიონატის შესარჩევ შეხვედრაში ბულგარეთის გუნდთან ბესტი მინდვრიდან გაძევეს უდისციპლინობისთვის. მან მყისვე განაცხადა, უსამართლოდ დამსაჯესო. ფიფა-ს დისციპლინარული კომისია არ დათანხმა ამ შეხედულებას. უფრო მეტიც, სასჯელი ძალიან ლმობიერად მიიჩნიეს და ბესტი მსოფლიო ჩემპიონატის შესარჩევი ტურნირის სამ შეხვედრას ჩამოაშორეს.

გასულ სეზონში ბესტის სახელით აჭრელებული იყო გაზეთები. წერდნენ, რომ ცნობილი ფეხბურთელს ძალიან ხშირად ეძლეოდა შენიშვნები უხეში თამაშისთვის, ხშირად აძევებდნენ მინდვრიდან მსაჯთა შეურაცხყოფისთვის. ბესტმა სასანდალო ამბებით ფეხბურთის მინდვრის გარეთაც გამოიჩინა თავი. როგორც ჩანს, თავის მიერვე აღებულმა წუთშესვენებამ კარგი გაკვლენა ვერ მოახდინა სახელგანთქმულ ფეხბურთელზე. (საკდესი).

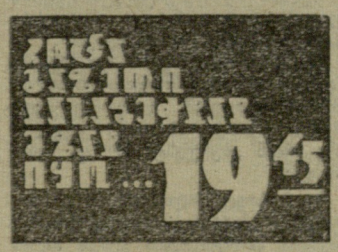

◆ სან-ანტონიო (ტეხასის შტატი), 21 ნოემბერი. მოჭადრაკე ვაჟთა აქ მიმდინარე საერთაშორისო ტურნირის II ტურში კერესმა ლამაზი გამარჯვება მოიპოვა: უკვე 28-ე სვლაზე ფარ-ხმალი დააყრევინა ბრაზილიელ დიდოსტატს მეკინგს. დაბალი ბრძოლის შემდეგ ლარსენმა (დანია) დაამარცხა ეფანი, ხოლო გლიგორიჩმა (იუგოსლავია) — ასევე ამერიკელი დიდოსტატი ბირნი. სატურნირო ცხრილში კიდევ ერთი ნახევარი ქულა ჩაიწერა მსოფლიოს ექს-ჩემპიონმა პეტროსიანმა, რომელმაც ყაიმით დაამთავრა შეხვედრა ჰორტთან (ჩეხოსლოვაკია). კარპოვის პარტია ბრაუნთან (ავსტრალია) დაუმთავრებელი დარჩა. მექსიკელმა კამპოს-დომენმა მოუგო სპეიტს (აშშ). ორი ტურის შემდეგ ლიდერობენ გლიგორიჩი და ლარსენი, რომლებსაც 2-2 ქულა აქვთ.

◆ რიგა, 21 ნოემბერი. ასურჩიან შაშში აქ მიმდინარე საკავშირო ჩემპიონატში 6 ტურის შემდეგ ორბელიანუფლებიანობა დამყარდა: 4,5-4,5 ქულა აქვთ საერთაშორისო დიდოსტატებს ა. ანდრიეოს (რიგა) და ა. განტვარგს (მინსკი). ამ უკანასკნელმა თანაქალაქელი მ. შაველის მოგებათა სერია შეწყვიტა, მერე ვ. აგაფონო

ეროვნული ბიბლიოთეკა

SOS!

რედაქციაში კვლავ და კვლავ შემოდის წერილები რესპუბლიკის სხვადასხვა რაიონიდან. გვწერენ ფიზკულტურულ-სპორტულ მუშაობაში ჯერ კიდევ არსებულ ნაკლზე. დღეს ვბეჭდავთ ზოგიერთ მათგანს.

წერილი პირველი (ავტორი — ზესტაფონის ს. ზაქარიაძის ქუჩის კომიტეტის თავმჯდომარე გ. ნაჩიტიძე). „ზესტაფონში ს. ზაქარიაძის ქუჩაზე არსებული სასოფლო-სამეურნეო ტექნიკუმის უოფილ ეზოში იყო კეთილმოწყობილი (მოასფალტებული) სპორტული მოედანი. მას შემდეგ, რაც ტექნიკუმმა ახალი შენობა მიიღო, ძველი მოედნის სპორტინვენტარი ახალ შენობაში გადაიტანეს. ბუნებრივია, მოედანს ვერავინ გადაიტანდა. ს. ზაქარიაძის, შრომის, ჩაპაევისა და მოსკოვის ქუჩებზე მცხოვრები მოზარდები ძველ სარბიელზე ვარჯიშობდნენ. მართალია, უხელმძღვანელოდ, მაგრამ თავისუფალ დროს უქმად არ კარგავდნენ. ერთ მშვენიერ დღეს ეს სპორტმოედანი გადახნეს, ასფალტის გროვა იქვე დატოვეს და ბავშვებს თამაშისა და ვარჯიშის საშუალება მოუსპეს. მოზარდებმა თავისუფალ დროს ქუჩაში იხეტიალონ?“.

წერილი მეორე (გვწერს ხობის რაიონის სოფელ ახალი ხიბულის საშუალო სკოლის ფიზალზრდის მასწავლებელი შ. შამათავა).„... ხობის 1-ლი და მე-2, აგრეთვე, ხეთისა და ძველი ხიბულის საშუალო სკოლებს შეუძლიათ ფიზალზრდის გაკვეთილები ნორმალურად ჩაატარონ, ვინაიდან საკმარისი სპორტული ინვენტარიც აქვთ და სხვა პირობებიც ხელს უწყობთ. რაც შეეხება რაიონის დანარჩენ სკოლებს, იქ არც ინვენტარი გააჩნიათ და არც სხვა რაიმე საშუალება, რომ მოსწავლეთა შორის ფიზკულტურულ-სპორტული მუშაობა ფართოდ გაიშალოს. რაიონის განათლების განყოფილება და სკოლების დირექტორები არ ზრუნავენ შექმნილი მდგომარეობის გამოსწორებისთვის. მოვიყვან მაგალითს ჩემი მუშაობის პრაქტიკიდან. ერთხელ, როცა გაკვეთილზე გვესწრებოდა სკოლის სასწავლო ნაწილის გამგე მ. ბასილაია, მოსწავლეებს პროგრამით ბირთვის კვრა უნდა გაეკვლოთ. ბირთვი რომ არ გვქონდა, მრგვალი ქვა შევარჩიე და იმით ვცადინებდი ბავშვებს. განა ეს საქმეა?“

წერილი მესამე (ახალციხის რაიონის სოფელ ვალეს ახალგაზრდები. სულ -14 ხელმოწერა). „ჩვენი კოლმეურნეობა 20 წელია დაარსდა და ამ ხნის განმავლობაში არც სპორტული ბოედანი მოწყობილა, არც დარბაზი აუგიათ. განა ეს მოსათმენია?“

ზოგიერთი წერილის ავტორებმა ვერ გაბედეს თავისი ვინაობის გამჟღავნება. ისინი სოფლის ჭერ-ვარაზზე გვწერენ, გვატყობინებენ რომ არ გააჩნიათ სპორტული ბაზები და ინვენტარი, შეჯიბრებები არ ტარდება და ა. შ. შეიძლება ყველაფერი ეს სწორია, მაგრამ ერთი რამ გვაკვირვებს: რამ შეაშინა ახალგაზრდები, რატომ არ ამხელენ თავიანთ ვინაობას? ასეთი წერილები შემოვიდა ბოლნისის რაიონის სოფელ რატევნის საბჭოთა მეურნეობიდან, თელავის რაიონის სოფელ კისისხევიდან, ხაშურის რაიონის ქვიშხეთის მებოსტნეობა-მერძეველობის საბჭოთა მეურნეობიდან, ქარელის რაიონის სოფელ ბებნისიდან, გარდაბნის რაიონის სოფელ გამარჯვებიდან, ზესტაფონის რაიონის სოფელ ტაბაკინიდან, წითელი წყაროს რაიონის სოფელ არბოშიკიდან, ცხინვალის რაიონის სოფლებიდან ქურთიდან და კეხვიდან.

დასახელებული სოფლებისა და რაიონების ფიზკულტურული ორგანიზაციების ხელმძღვანელებს, სოფლის თავკაცებს რედაქცია სთხოვს ადგილობრივ ახალგაზრდებს დაეხმარონ ფიზკულტურულ-სპორტული მუშაობის გაწლაში, სპორტული ბაზებისთვის ნაკვეთების გამოყოფაში და მათს მოწყობაში.

„ლელოს“ რედაქციას მიაჩნია, რომ დასახელებული რაიონების ფიზკულტურული ორგანიზაციების ხელმძღვანელებმა სასწრაფოდ უნდა მიიღონ ზომები და ამის შესახებ რედაქციას დროულად აცნობონ.

იმსჯელეს დინამოელებმა

ამას წინათ თბილისში გაიმართა „დინამოს“ რესპუბლიკური საბჭოს პლენუმი, რომელმაც მოისმინა საბჭოს პასუხისმგებელი მდივნის მ. ამნიაშვილის მოხსენება „მზად ვარ შრომისა და სსრ კავშირის დაცვისთვის“ ახალ საკავშირო ფიზკულტურული კომპლექსის შესახებ სკკპ ცენტრალური კომიტეტისა და საბჭოთა კავშირის მინისტრთა საბჭოს დადგენილების შესრულება საქართველოს „დინამოს“ ფიზკულტურის კოლექტივებში“.

მომხსენებელმა აღნიშნა, რომ ახალი კომპლექსის შემოღებისთანავე „დინამოს“ რესპუბლიკური, საქალაქო და რაიონული საბჭოების ფიზკულტურის კოლექტივებში საორგანიზაციო პროპაგანდისტული მუშაობა გაჩაღდა და მშდ-ს სტარტზე 4500-მდე კაცი დადგა, რომელთა ძირითადი ნაწილი IV და V საფეხურების ნორმატივებს ამარაგებდა.

დიდი აქტიურობა გამოიჩინეს რესპუბლიკის შინაგან საქმეთა სამინისტროს კადრების სამმართველომ და ამ სამმართველოს უფროსმა, პოლკოვნიკმა პ. გელაშვილმა, რომელმაც სამინისტროს ცენტრალური აპარატის ფიზკულტურის კოლექტივის ხელმძღვანელობასთან (თავმჯდომარე — პოლკოვნიკი ლ. დგებუაძე) ერთად მნიშვნელოვანი შრომა გასწია. ამ კოლექტივის 500-ზე მეტმა თანამშრომელმა სპორტის სხვადასხვა სახეობაში წარმატებით ჩააბარა ნორმატივები.

ასევე ნაყოფიერად მუშაობენ თბილისის „დინამოს“ ფიზკულტურელები. განსაკუთრებული აღნიშვნის ღირსნი არიან № 7 (თავმჯდომარე ო. ხატიაშვილი), № 3 (თავმჯდომარე ს. სანადირაძე), № 4 (თავმჯდომარე გ. ნორაკიძე) კოლექტივები. მშდ კომპლექსის ნორმატივების ჩაბარება კარგად მიმდინარეობს თბილისის „დინამოს“ № 5 და № 16 ფიზკულტურის კოლექტივებში, აფხაზეთის „დინამოს“ საბჭოს № 9 კოლექტივში, ზუგდიდის, ცხინვალისა და თელავის ფიზკულტურულ ორგანიზაციებში.

მომხსენებელმა ნაკლიც ამხილა და თქვა, რომ ზოგიერთ კოლექტივში ჯერ კიდევ სათანადო ყურადღებით არ ეკიდებიან ახალ კომპლექსს.

კამათში მონაწილეობა მიიღეს გ. ურუშაძემ (აჭარის საოლქო საბჭოს თავმჯდომარის მოადგილე), ა. ჩოგოვაძემ (ქუთაისის საქალაქო საბჭოს თავმჯდომარის მოადგილე), ზ. ტარკილმა (აფხაზეთის საოლქო საბჭოს თავმჯდომარის მოადგილე), ს. სანადირაძემ (თბილისის № 3 ფიზკულტურის კოლექტივის თავმჯდომარე), ვ. კულუმბეგაშვილმა (თბილისის № 7 ფიზკულტურის კოლექტივის თავმჯდომარის მოადგილე), ვ. ჩოლარიამ (თბილისის ნორჩი დინამოელის ცურვის სპეციალიზებული სპორტსკოლის სასწავლო ნაწილის უფროსი), ზ. ხინდრავამ (თბილისის № 6 ფიზკულტურის კოლექტივის პასუხისმგებელი მდივანი), ვ. სიხარულიძემ (ფიზკულტურისა და სპორტის რესპუბლიკური კომიტეტის თავმჯდომარე).

პლენუმმა აღნიშნულ საკითხზე მიიღო დადგენილება.

მოისმინეს ორგანიზაციული საკითხებიც. პლენუმმა „დინამოს“ რესპუბლიკური საბჭოს თავმჯდომარედ აირჩია საქართველოს სსრ შინაგან საქმეთა მინისტრი კ. კეთილაძე.

ვ. ჭოგელაშვილი.

ფიგურული ციგურაობის ოსტატთა მარშრუტები

ლუჟნიკის სპორტის სასახლეში მოსკოვის დია ჩემპიონატის შემდეგ მაყურებელმა მხურვალე ტაშით დააჯილდოვა საჩვენებელი გამოსვლების მონაწილენი — ოლიმპიური თამაშების ორგზის ჩემპიონები ლ. ბელოუსოვა და ო. პროტოპოპოვი, მევრ საერთაშორისო ტურნირში გამარჯვებულნი ი. მოისეევა და ა. მინენკოვი, მსოფლიოს სამგზის ჩემპიონები ლ. პახომოვა და ა. გორშკოვი, ნ. ლინიჩუკი და ევროპისა და მსოფლიო ჩემპიონატების მონაწილე გ. კარპონოსოვი, მსოფლიოს ოთხგზის ჩემპიონი, საპოროს თეთრი თამაშების ოქრის ლაურეატი ი. როდნინა და ა. ზაიცევი.

ფიგურული ციგურაობის ოსტატებს ახალი სეზონიც ერთობ შინაარსიანი და მრავალფეროვანი აქვთ. დღეს გლაზოვში ისინი სსრ კავშირის თასისთვის ბრძოლაში ჩაებმებიან, 11-15 იანვარს კი დონის როსტოვში საკავშირო ჩემპიონატი გათამამდება. ევროპის პირველობა გფრ-ის ქალაქ კიოლნში მოწყობა 6-11 თებერვალს, მსოფლიო ჩემპიონატს კი ბრატისლავა უმასპინძლებს (27 თებერვალი-4 მარტი).

ძველი მეომარი ფიზკულტურელთა რაზმში

ლიპეცკის სატრაქტორო ქარხანაში ჩატარდა შეჯიბრება, რომელიც სარაკეტო ჯარებისა და არტილერიის დღეს, აგრეთვე, სტალინგრადთან საბჭოთა ჯარების კონტრიერიშის დაწყების 30 წლისთავს მიეძღვნა. ქარხანაში ფიზკულტურული კოლექტიკის ერთ-ერთი თაოსანია ყოფილი ნაღმმტყორცნელი, სტალინგრადის ისტორიული ბრძოლების მონაწილე ნ. კულიკოვი. ამ ბრძოლებში იგი მარჯვენა ხელში დაიჭრა და ჰოსპიტლიდან პირდაპირ ლიპეცკის სატრაქტორო ქარხანაში მოხვდა. აქ მას სამკურნალო ფიზკულტურას უტარებდნენ. ვარჯიშს თანდათან ართულებდნენ. მერე ექიმებმა რიკაობის თამაში ურჩიეს და იმ დღიდან სპორტისთვის თავი აღარ დაუნებებია. კულიკოვმა მევრი სხვაც აღაფრთოვანა თავისი მაგალითით. ქარხანაში 8000 ფიზკულტურელია და მათგან მორიკავეთა რაზმი ყველაზე დიდია.

დღეს კულიკოვი ინჟინერია. თავის ფიზკულტურის კოლექტივში მან პირველმა მოიპოვა ჯერ სპორტის ოსტატის, მერე კი საპატიო ოსტატის წოდება.

ლიპეცკი. (საკდესის კორ.).

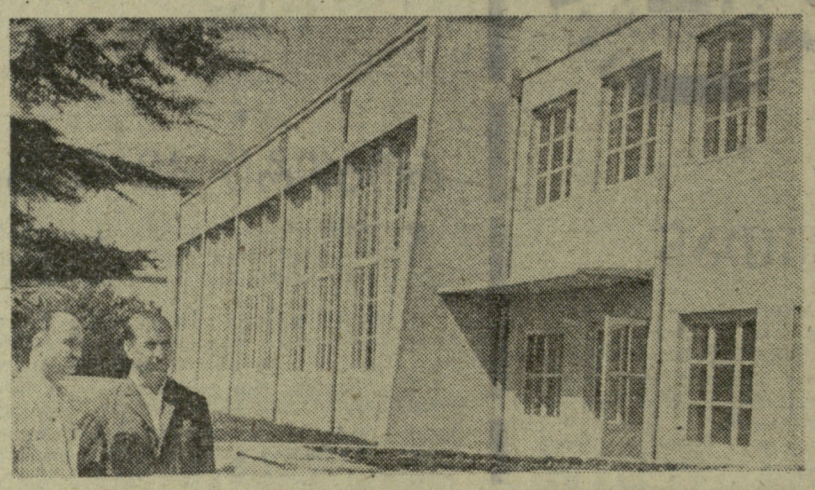

ცხაკაიას ბავშვთა სპორტული სკოლის აღსაზრდელებმა შესანიშნავი საჩუქარი მიიღეს: მწყობრში ჩადგა სპორტული სკოლის ახალი შენობა, რომელიც ცხაკაიას № 4 სამშენებლო სამმართველომ (უფროსი მ. ჭანტურია) ააგო.

• • •

სურათზე: ცხაკაიას სპორტსკოლის ახალი დარბაზის შენობას ათვალიერებენ კლასიკურ ჭიდაობაში საქართველოს სსრ დამსახურებული მწვრთნელი კ. ჯოჯუა და სკოლის სასწავლო ნაწილის გამგე ო. ოდიშარია.

გ. სანაიას ფოტო.

საბჭოთა ძალოსნების წარმატება

ჰელსინკი, 20 ნოემბერი. ფინეთის დედაქალაქში ძალოსანთა საერთაშორისო შეჯიბრება სპორტული საზოგადოება „ჰელსინგინ იურიუს“ 70 წლისთავს მიეძღვნა. ფიცარნაგზე საბჭოთა სპორტსმენებიც გამოვიდნენ, რომლებმაც 9 წონითი კატეგორიიდან შვიდში წარმატება იზეიმეს. აი, გამარჯვებული საბჭოთა ძალოსნების შედეგები: ა. ორლოვი (52,5 კგ-მდე) — 195 კგ (ატაცი — 80 კგ, აკვრა — 115 კგ), ი. გოლუბცოვი (60 კგ-მდე) — 250 (105+145), ვ. დრექსლერი (67,5 კგ-მდე) — 262,5 (112,5+150), ვ. მიხაილოვი (75 კგ-მდე) — 302,5 (130+172,5), ვ. ჟელეზნიაკი (82,5 კგ-მდე) — 310 (130+180), ი. ონიშჩენკო (110 კგ-მდე) — 350 (150+200), ტ. კურგი (110 კგ-ზე ზევით) — 330 (140+190).

მასპინძლებმა ორ წონითს კატეგორიაში მიაღწიეს წარმატებას. ესენი არიან ი. ჰაატანენი (56 კგ-მდე) — 215 (95+120) და კაარლო კანგასნიემი (90 კგ-მდე)—342,5 (152,5+190).

ზედიზედ მეშვიდე გამარჯვება

50

ცხინვალის სპორტულ ბაზებზე ერთ თვეს გაგრძელდა სამხრეთ ოსეთის სპორტსაზოგადოებათა და უწყებათა VII საოლქო სპარტაკიადა, რომელიც საბჭოთა კავშირის შექმნის 50 წლისთავს მიეძღვნა. პროგრამაში იყო 9 სახეობა. ჩემპიონობისთვის იბრძოდნენ „ბურევესტნიკის“, „განთიადის“, „სპარტაკის“, „კოლმეურნისა“ და გახათლების განყოფილების (ბავშვთა სპორტსკოლა) კოლექტივები.

მოჭადრაკეთა ტურნირში უძლიერესი იყო „სპარტაკი“. II და III ადგილებზე გავიდნენ განათლების განყოფილებისა და „ბურევესტნიკის“ გუნდები.

საინტერესოდ წარიმართა ფრენბურთელთა შეჯიბრება. ქალთა ასპარეზობის ფინალში ერთმანეთს შეხვდნენ „განთიადისა“ და განათლების განყოფილების გუნდები. გაიმარჯვეს მოსწავლეებმა — 2:0. III ადგილი „ბურევესტნიკს“ ხვდა.

ვაჟთა შორის ჩემპიონია „განთიადი“, რომელმაც ერთნაირი ანგარიშით (2:1) დაამარცხა „ბურევესტნიკი“ და „სპარტაკი“. II ადგილზეა „ბურევესტნიკი“, III — „სპარტაკი“.

დოსაფის ტირში ჩატარდა შეჯიბრება მცირეკალიბრიანი შაშხანით სროლაში. ჩათვლაში მესამე თანრიგის შედეგები შედიოდა, მაგრამ, ვინაიდან წარმატებას ვერც ერთმა მონაწილემ (მათ შორის, პირველთანრიგოსნებმაც) ვერ მიაღწია, გუნდური პირველობა არ გათამაშებულა. ეს მოწმობს, რომ ოლქში სროლის განვითარებას სათანადო ყურადღება არ ექცევა. დოსაფის ტირს წესიერი შაშხანებიც კი არა აქვს, რამაც, ცხადია, ტექნიკურ შედეგებზე იმოქმედა.

მძლეოსანთა შეჯიბრებაში გუნდური საპრიზო ადგილები ასე განაწილდა: „სპარტაკი“, „ბურევესტნიკი“, განათლების განყოფილება.

აი, ჩემპიონები პირად ჩათვლაში: ქალები. 100 მეტრზე რბენა და სიგრძეზე ხტომა—უ. ბეპიევა („ბურევესტნიკი“); ბადროსა და შუბის ტყორცნა, ბირთვის კვრა — ვ. სლანოვა („სპარტაკი“); 200 მეტრზე რბენა — ტ. თედეევა (სპორტსკოლა); სიმაღლეზე ხტომა — რ. ხოდოვა („ბურევესტნიკი“); 400 და 800 მეტრზე რბენა — ე. ბაგიაევა („სპარტაკი“). ვაჟთა შეჯიბრებაში გაიმარჯვეს: სპარტაკელებმა ვ. პუშილინმა (100, 200 მეტრზე რბენა), ა. შავლოხოვმა (სიმაღლეზე ხტომა), ე. გათიკოევმა (400, 800, 1500 მეტრზე რბენა), ნ. ქებაძემ (ბადროს ტყორცნა), ტ. ზასეევმა (შუბის ტყორცნა), მ. ჩარაევმა (სამხტომი). 5000 მეტრზე რბენა მოიგო თ. ტურიევმა („კოლმეურნე“), სიგრძეზე ხტომა — გ. ფუსაევმა („ბურევესტნიკი“), ბირთვის კვრა — პ. კრავალისმა („განთიადი“).

4×100 მეტრზე ესტაფეტაში ქალთა გუნდებს შორის იმარჯვა „ბურევესტნიკმა“, ვაჟებში — „სპარტაკმა“.

მაგიდის ჩოგბურთელთა შეჯიბრებაში ძლიერი გუნდი გამოიყვანა განათლების განყოფილებამ, რომელმაც ყველა შეხვედრა მოიგო. II და III ადგილებზე არიან „ბურევესტნიკი“ და „განთიადი“.

ხელბურთელ ქალთა ტურნირის გადამწყვეტ მატჩში „ბურევესტნიკმა“ ბავშვთა სპორტსკოლის გუნდს სძლია — 12:10. III ადგილზეა „განთიადი“. „სპარტაკმა“ გუნდი ვერ გამოიყვანა. ვაჟთა შორის წარმატება ხვდა „სპარტაკს“, რომელმაც ფინალში ფრედ (27:27) დაამთავრა შეხვედრა სპორტსკოლის წარმომადგენლებთან. „ბურევესტნიკი“ III ადგილს დასჯერდა.

კალათბურთში პირველობა „ბურევესტნიკის“ ქალთა და ვაჟთა გუნდებმა დაისაკუთრეს. მომავალმა პედაგოგებმა ფინალში დაამარცხეს „განთიადის“ ვაჟთა (60:56) და ქალთა (44:42) კოლექტივები.

ძალოსნობაში თავი ისახელეს „განთიადის“ ათლეტებმა. მომდევნო ადგილებზე არიან სპორტსკოლისა და „ბურევესტნიკის“ გუნდები. ტექნიკური შედეგები არადამაკმაყოფილებელია.

თავისუფალ ჭიდაობაში სარბიელზე 50 კაცი გამოვიდა. გუნდურ ჩათვლაში 40 ქულით საოლქო სპარტაკიადის ჩემპიონობა ზედიზედ მეოთხედ მოიპოვა „განთიადის“ კოლექტივმა. II და III ადგილებზე გავიდნენ „კოლმეურნისა“ (31 ქულა) და „ბურევესტნიკის“ (25 ქულა) მოჭიდავეები. წონითი კატეგორიების მიხედვით ჩემპიონები გახდნენ: ს. და ბ. ჩოჩიევები (ორივე — სპორტსკოლა), ჯ. ცხოვრებოვი, ს. ჯიოევი, რ. ალბოროვი (სა[illegible]ვე — „განთიადი“), რ. ვალიევი („ბურევესტნიკი“), ა. ქაბულოვი, თ. სანაკოევი (ორივე — „განთიადი“), ლ. კესაევი („ბურევესტნიკი“), ლ. გასიევი („კოლმეურნე“).

საერთო ჩათვლაში საიუბილეო სპარტაკიადის ჩემპიონობა ზედიზედ მეშვიდედ მოიპოვა „ბურევესტნიკმა“. II ადგილზეა ბავშვთა სპორტსკოლა, III — „განთიადი“.

ვ. ველაძეები.
(ჩვენი კორ.).

ცხინვალი.

ეროვნული ბიბლიოთეკა

არ შეგვშვენის კუდში ჩანჩალი

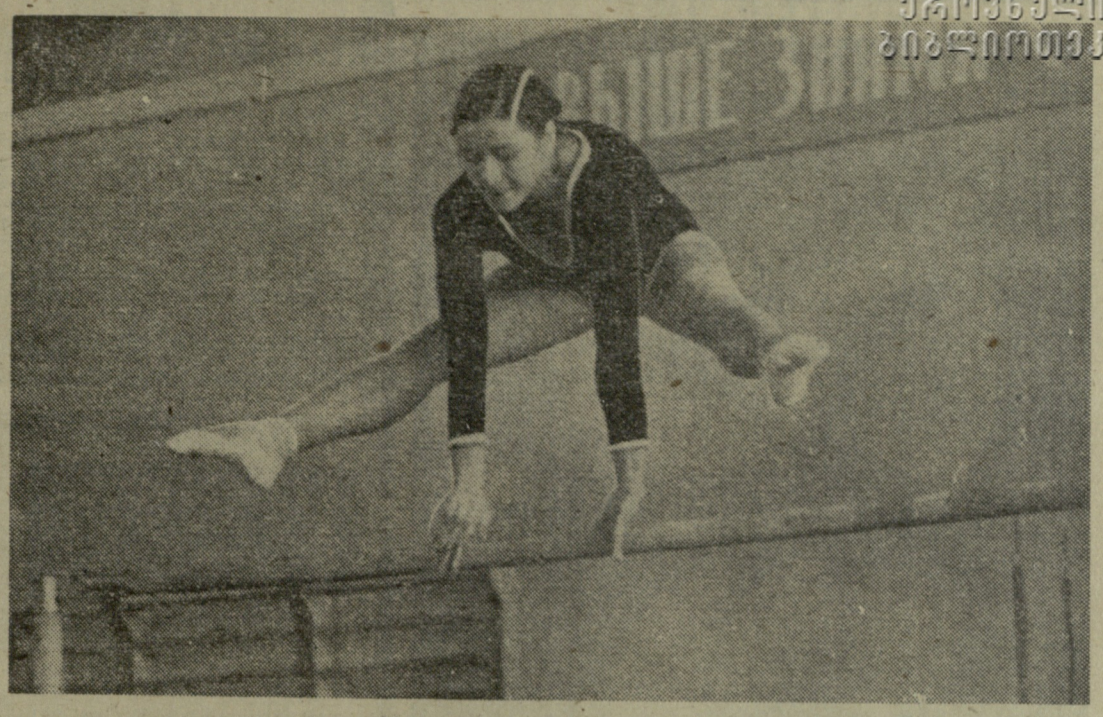

საქმეში ჩახედული კაცისთვის საიდუმლო არ არის, რომ ბოლო წლებში სპორტი თვალსაჩინოდ „გაახალგაზრდავდა". ეს პროცესი პირველ ყოვლისა ტანვარჯიშსა და ცურვაში შეინიშნება. სხვას რომ თავი დავანებოთ, ამის ნათელსაყოფად ავსტრალიელი მოცურავის, 15 წლის შეინ გოულდისა და მისი თანატოლის, საბჭოთა ტანვარჯიშის ამომავალი ვარსკვლავის ოლგა კორბუტის მაგალითიც იკმარებდა. დღევანდელი ტანვარჯიში შორს არის იმ დროისგან, როცა მას უპირატესად მოწიფული კაცები და ქალები მისდევდნენ. რა ვუყოთ, ასეთია სპორტის ამ ერთ-ერთი ყველაზე რთული სახეობის „დიალექტიკა".

რისთვის დაგვჭირდა ეს შესავალი? ამჯერად იგი გვინდა დავუკავშიროთ საქართველოს ტანმოვარჯიშეების ნალთა გენერალურ დათვალიერებას — რესპუბლიკის ჩემპიონატისა და თასის გათამაშებას. ეს შეჯიბრება ყურადღებას იქცევდა პირველ ყოვლისა მონაწილეთა ნორჩი ასაკითა და... ზღვრული წლოვანებით. პარადოქსია? სულაც არა. თუმცა, უმჯობესია ამ საჭირბოროტო საკითხს უპასუხოს საბჭოთა კავშირის ხალხთა V სპარტაკიადის ჩემპიონმა მიხეილ ბოგუსმა.

— პირველობასა და თასის გათამაშებას ნორჩი მზარდი ტანმოვარჯიშეები უნდა გამოეცალინებინა. ასეა მუდამ, როცა დიდი მასშტაბის შეჯიბრება იმართება. სამწუხაროდ, ტურნირი ამ მხრივ უფრესად აღმოჩნდა. კვლავ შეინარჩუნეს წამყვანი პოზიციები ჩვენი ტანვარჯიშის ვეტერანებმა. რა თქმა უნდა, ვეტერანებად სპორტის ზოგიერთ სახეობაში ვერ მივიჩნევთ 22-23 წლის სპორტსმენებს, მაგრამ, მოგეხსენებათ, ტანვარჯიში, განსაკუთრებით კი ქალთა ტანვარჯიში, ბოლო წლებში უპირატესად ნორჩთა სპორტად იქცა. არაფერი გვაქვს საწინააღმდეგო ისეთი ძლიერი ტანმოვარჯიშეებისა, როგორიც არიან ჯინჭარაძე და ბერიკაშვილი. მათ ბევრი გააკეთეს და აკეთებენ ქართული ტანვარჯიშისთვის, მაგრამ გადის წლები და ნორჩი სპორტსმენები მათ სერიოზულ კონკურენციას ვერ უწევენ (გამონაკლისია, ცხადია, დრონოვა). ასეთი რეზერვით კი შორს ვერ წავალთ. საქმე იქამდე მივიდა, რომ რესპუბლიკის პირველობისა და თასის გათამაშების ფინალურ ნაწილში ხხოლოდ ხუთი ტანმოვარჯიშე ქალი გავიდა, როცა ფინალში მუდამ ექვსი სპორტსმენი ასპარეზობს. ეს იმით იყო გამოწვეული, რომ შეჯიბრების ხხოლოდ ხუთმა მონაწილემ შეძლო ფინალში გასასვლელად საჭირო ქულების დაგროვება.

ახლა ფინალისტების შედეგებს გადავხედოთ. წინასწარ უნდა ვთქვათ— საკმაოდ უსიხარულო სურათია. ჩვენი ტანმოვარჯიშე ქალების რეპუტაცია საკმაოდ მაღალია ნიჭიერი სპორტსმენების რუსუდან სიხარულიძისა და ნინა დრონოვას წყალობით. კარგია, როცა ჩვენს ტანვარჯიშს ასეთი საზომით განიხილავენ. მაგრამ ლამაზი ფასადის მიღმა ერთგვარ „სიცარიელეს" ვხედავთ. ორი ტანმოვარჯიშის გარდა არ შეგვიძლია ვინმეს ვანდოთ სპორტული ღირსების დაცვა უფრო საპასუხისმგებლო შეჯიბრებებში. იძულებული ვართ შეჯიბრებიდან შეჯიბრებამდე რესპუბლიკის ნაკრები გუნდი დავაკომპლექტოთ ტანმოვარჯიშეებით, რომლებიც კარგა ხანია ვერ უწევენებენ საკავშირო და საერთაშორისო მასშტაბის შედეგს. უკეთეს შემთხვევაში მათ ჩასთვლელი ქულები მოაქვთ გუნდისთვის, რაც ძალიან ცოტაა მაღალი ადგილებისთვის ბრძოლაში.

რით არის ეს გამოწვეული? წლიდან წლამდე ტანვარჯიშისთვის ასაკგადაცილებული სპორტსმენები ვერავითარ კონკურენციას ვერ გრძნობენ თავიანთი ნორჩი კოლეგებისგან. ეს იმას ნიშნავს, რომ ცუდად არის დაყენებული მოზარდი ტანმოვარჯიშეების აღზრდის საქმე. ბავშვთა ტანვარჯიში ჩვენში უმთავრეს პრობლემად იქცა (გამონაკლისს დომიტროვის სახელობის საავიაციო ქარხანასთან არსებული ბავშვთა ტანვარჯიშული სკოლა წარმოადგენს). ერთხელ და სამუდამოდ უნდა გადაიჭრას ეს პრობლემა. რა თქმა უნდა, არა დღეს და ხვალ, მაგრამ რაც შეიძლება მოკლე დროში. ამას მოითხოვს ჩვენი ტანვარჯიშიც და, საზოგადოდ, ქართული სპორტის ინტერესები. ტანვარჯიში კი ჩვენში უყვართ ბავშვებს. საკმარისია გავიხსენოთ არც თუ ისე დიდი ხნის წინათ სხვადასხვა დიდ შეჯიბრებაში საქართველოს ნორჩ ტანმოვარჯიშეთა შესანიშნავი წარმატებები.

არა, ახლანდელი ჩემპიონატისა და თასის გათამაშების შედეგები არავითარ შემთხვევაში არ უნდა გახდეს ჩვენი ტანვარჯიშის დონის საზომი.

კიდევ უფრო უსიხარულო სურათია ვაჟთა ტანვარჯიშში. ქალებს ორი აღიარებული ლიდერი მაინც ყავთ, ვაჟები კი ვერც ამით მოიწოხებენ თავს. საწყენი კია, ვინაიდან ჩვენი ვაჟები სხვადასხვა დროს ჩინებულად გამოდიოდნენ საკავშირო სარბიელზე. ის თაობა კარგა ხანია წავიდა ტანვარჯიშიდან, მისი სანაცვლო კი დღეღდე არ ჩანს. დაირღვა თაობათა ესტაფეტა — ვერავინ გამოჩნდა ისეთი ლიდერი, როგორიც თავის დროზე იყვნენ რევაზ შარაბიძე, რევაზ კაჭახიძე, ნოდარ მაკალათია და სხვები, რომ თავიანთი მაგალითით, ოსტატობითა და მონდომებით სხვებიც აეყოლიებინათ. პირდაპირ გვწყინს, როცა ნორჩი ტანმოვარჯიშე უხალისოდ, უგულოდ, უპასუხისმგებლოდ ეკიდება ვარჯიშს. ასე გგონიათ, იძულებითი სამუშაო დაუკისრებიათო. სხვათა შორის, თუ გულახდილი ვიქნებით, ისიც უნდა ვთქვათ, რომ ამაში ზოგიერთ მწვრთნელსაც მიუძღვის ბრალი. ზედმეტი ლიბერალიზმი არც ცხოვრებაში ვარგა და არც სპორტში. თვით ნაკრები გუნდიც კი თავისებურ საქველმოქმედო კოლექტივად იქცა, სადაც ხშირად თვალს ხუჭავენ ამა თუ იმ სპორტსმენის უპასუხისმგებლო დამოკიდებულებაზე ვარჯიშისა და შეჯიბრების მიმართ. უკეთეს შემთხვევაში ყველაფერი მთავრდება მორიდებული შენიშვნით. ასეთი ვითარება უარყოფითად აისახება სპორტსმენის არა მარტო შედეგებზე, არამედ მორალურ-ზნეობრივ ქცევაზეც. ტანვარჯიში ზოგიერთი ვაისპორტსმენის შესრულებით ოფლის ღვრა კი არ არის, არამედ ერთგვარი გასართობი სანახობა. „რა ვუყოთ, თუ ჩვენი სპორტული შედეგები უარესდება, გუნდში ჩვენთვის მაინც მოიძებნება ადგილი, მადლობა ღმერთს, კონკურენცია ხელს არ გვიშლის", — აი, ტანმოვარჯიშეთა ერთი ნაწილის პოზიცია.

შედეგი? შედეგი მეტად სამწუხაროა. დღესდღეობით ქართულ ტანვარჯიშს საკავშირო სარბიელზე ძალუძს ხხოლოდ ერთი სპორტსმენის გაგზავნა, ვინც ასე თუ ისე შეძლებს მისი ღირსების დაცვას. ეს გახლავთ ნიჭიერი ოსტატი, საბჭოთა კავშირის ახალგაზრდული ნაკრების წევრი პაატა შამუგია. დანარჩენები ერთობ დაშორდნენ თანამედროვე ტანვარჯიშის დონეს.

ახლა კი დავუბრუნდეთ რესპუბლიკის ჩემპიონატისა და თასის ამასწინანდელ გათამაშებას. თითქოს პირი შეკრესო, ქალების დარად ტანმოვარჯიშე ვაჟებმაც ვერ შეძლეს ფინალურ შეჯიბრებაში ექვსი კაცის გამოყვანა. დიახ, მეექვსე მონაწილისთვის აუღებელ წინაღობად იქცა ჩასათვლელი ნორმატივი. და ეს ხდება რესპუბლიკურ შეჯიბრებაში!

ვერ ვიტყვით, თითქოს ფინალური ტურნირის მონაწილეებს უხარი და ნიჭი აკლდეთ. სამაგალითოდ შეგვიძლია დავასახელოთ კარგი მონაცემების მქონე ტანმოვარჯიშეები ნუგზარ გარდავა, მიხეილ კვინიკაძე, ამირან გნოლიძე. მაგრამ მათი შედეგები საკმაოდ მოკრძალებულია, თუმცა უკვე დროა უჩვენონ, რისი ძალაც შესწევთ. სამწუხაროდ, ეს ასე არ არის. და აი, რატომ: მათი ვარჯიში ვერ უპასუხებს თანამედროვე ტანვარჯიშის მოთხოვნებს. ფუჭად იკარგება მონაცემები, მონდომება, სურვილი ახლის დაუფლებისა. ამაში მნიშვნელოვანწილად ბრალი მწვრთნელებსაც მიუძღვით.

გართულდა თუ არა თანამედროვე ტანვარჯიშის პროგრამა? რა თქმა უნდა, გართულდა, მაგრამ ეს ვერაფერი გამართლებაა ზოგიერთი დაბალი კვალიფიკაციის მწვრთნელისთვის. საკვირველიც იქნებოდა, ტანვარჯიში წლიდან წლამდე რომ არ ვითარდებოდეს, მაგრამ შესაბამისად უნდა მაღლდებოდეს მწვრთნელთა ცოდნა-კვალიფიკაციაც.

ერთი სიტყვით, წლევანდელმა ჩემპიონატმა და თასის გათამაშებამ უსიხარულო ფიქრები აღგვიძრა. ვფიქრობთ, ჩვენი ტანვარჯიშის ვითარება სერიოზული მსჯელობის საგანი უნდა გახდეს. ტანვარჯიში ყოველდღიურად ვითარდება და ჩვენს სკოლას არ შეშვენის კუდში მისდიოს მას.

ა. გოგელია.

* * *

ტექნიკური შედეგები

ქალები. 1. ნ. დრონოვა — 75,05 ქულა, 2. რ. ბერიკაშვილი — 72,9, 3. ს. დუდა — 71,1. ვაჟები. 1. ნ. გარდავა — 108,45, 2. ე. ექსუზიანი — 105,65, 3. ბ. კვინიკაძე (ყველა — თბილისი) — 104,5.

* * *

სურათზე: რ. ბერიკაშვილი ორძელზე ვარჯიშის დროს.

მ. ზარგარიანის ფოტო.

ვფურცლავთ სპორტულ გაზეთებს

„ზიზღს მგვრის ვაჭრუკანული სული!"

ორგანიზატორებთან ცუდი დამოკიდებულების გამო ფიშერმა უარი თქვა ზოგიერთი პირობის შესრულებაზე, რომელთაც მისმა წარმომადგენელმა მარშალმა მოაწერა ხელი.

ერთი ასეთი პირობის თანახმად, 10 საჭადრაკო მაგიდა მატჩის მონაწილეთა ავტოგრაფებით ნიუ იორკში აუქციონით უნდა გაყიდულიყო. ამ აუქციონის მეშვეობით უნდა დახმარებოდნენ ისლანდიის ჭადრაკის ფედერაციას იმ დეფიციტის დაფარვაში, რაც ფიშერის ფინანსურმა მოთხოვნებმა გამოიწვია. ფიშერმა ეს აზრი უარყო და თქვა: „მე ზიზღს მგვრის ვაჭრუკანული სული". -

ათჯერ მეტი უდრის... ნულს

ფიშერის მწვრთნელ ლომბარდიზე წერდნენ, რომ ისაა ერთადერთი კაცი, რომელსაც გავლენა აქვს ამერიკელ დიდოსტატზე. მაგრამ თვით კათოლიკე პატრმა ლომბარდიმ თქვა: „მე ფიშერზე ათჯერ მეტი გავლენა მაქვს, ვიდრე ყველა დანარჩენს ერთად, მაგრამ ჩემი გავლენაც უდრის... ნულს".

სამი შეკითხვა რომაკს

მატჩის მონაწილეები ყოველდღე იღებდნენ წერილებს მსოფლიოს სხვადასხვა კუთხიდან. ჩვენს პრესაში უკვე აღნიშნული იყო, რომ ვინმე სამხრეთაფრიკელმა რომარკმა სპასკისა და ფიშერს სატელეგრაფო პარტიის გათამაშება შესთავაზა. ამასთან, მოგებულ მხარეს 125 ათასი გირვანქა სტერლინგი უნდა მიეღო. მალე გამოირკვა, რომ ეს რომარკი კარგად ცნობილი პიპნოტიზორი, ტელეპატი და იოგების მიმდევარი იყო.

სპასკი ამ წინადადებით მაინცდამაინც არ დაინტერესებულა, მაგრამ ფიშერის მრჩევლებმა იგი უყურადღებოდ როდი დატოვეს და რომარკს სამი შეკითხვა გაუგზავნეს: 1. გაგაჩნიათ თუ არა თანხა აღებული ვალდებულებების შესასრულებლად? 2. გჯერათ, რომ სრულ ჭკუაზე ხართ? 3. კომპიუტერი ხომ არა ხართ?

პირველ ორ შეკითხვაზე რომარკმა მოკლედ უპასუხა: „დიახ", მესამეზე ასევე მოკლედ, — „არა!".

„რაღა თქვენ გასესხებდით"

როდესაც სამხრეთაფრიკელმა რომარკმა ფიშერის ირონიული წერილის შემდეგ მაინც თავისი არ დაიშალა და ერთხელ კიდევ გაგზავნა გამოწვევა იმ ბანკის აღნიშვნით, სადაც თანხა ჰქონდა შეტანილი, დიდოსტატმა ნ. კროგიუსმა ფიშერის მეგობარ კრამერს ხუმრობით უთხრა.

— ფული მასესხეთ და რომარკს მე ვეთამაშები.

— ამდენი ფული რომ მქონდეს, — უპასუხა კრამერმა (ლაპარაკია 125 ათას გირვანქა სტერლინგზე), — რაღა თქვენ გასესხებდით, ავდგებოდი და მე თვითონ ვეთამაშებოდი. მგონი, თამამად შეეძლებდი მის დამარცხებას".

დიდი გამოცხადება ბელგრადში

რეიკიავიკში გახურებული ბრძოლა იყო, როცა ბელგრადში 50 დაფაზე ერთმანეთს შეხვდნენ „ბორისელები" და „რობერტელები". „ბორისელებმა" სასტიკად დაამარცხეს მეტოქეები.

გაზეთმა „პოლიტიკამ" ინტერვიუ აიღო ცნობილ იუგოსლავიელ პიპნოტიზიორ ხლობოდან ჩირკოვიჩისგან, რომელსაც მეტსახელად „როკოს" ეძახიან. მან განაცხადა, რომ ფიშერს ახლოს იცნობდა და შემოქმედებითი ურთიერთობაც ჰქონდა.

„მართალია თუ არა, რომ პიპნოზის გაკვეთილებს უტარებდით ფიშერს?" — ჰკითხა ჩირკოვიჩს კორესპონდენტმა ბ. მარიანოვიჩმა. „ამ შეკითხვაზე პასუხს ვერ გაგცემთ. ფიშერი ჩემი მეგობარია და ასეთი განცხადებებით არ მინდა მის წარმატებას ჩრდილი მივაყენო".

„შეიძლება თუ არა პიპნოზის საშუალებით საჭადრაკო დაფაზე აშკარად სუსტი სვლის გაკეთება?"

„დიახ, შეიძლება".

უჩივის „სპორტ ილუსტრეიტედს"

ამერიკის შეერთებული შტატების დიდმა სპორტულმა ჟურნალმა „სპორტ ილუსტრეიტედმა" რეიკიავიკში თავისი კორესპონდენტი მიავლინა, რომელსაც ფიშერის საჭციელი არაფრად ეპიტნავა. და აი, „სპორტ ილუსტრეიტედმა" გამოაქვეყნა ამ კორესპონდენტის წერილი, ცოტა არ იყოს, თამამი სათაურით: „მე ვნახე გიჟი ბობი".

როცა მრჩევლებმა ჟურნალის ეს ნომერი გადასცეს, ფიშერი სასტიკად აღშფოთდა. მან დაუყოვნებლივ უჩივლა სასამართლოში „სპორტ ილუსტრეიტედს".

ვინ რას სვამდა

რეიკიავიკის გამოფენათა დარბაზში, სადაც მატჩი მიმდინარეობდა, სცენის უკან სამი ოთახია. ამ ოთახებში მთავარი მსაჯი და მონაწილეები ისვენებდნენ. ერთს ეწერა „შმიდი", მეორეს — „სპასკი", მესამეს — „ფიშერი".

მეტოქე რომ ფიქრობდა, სპასკი ოთახში შედიოდა და სვამდა ყავას. ფიშერიც ასევე იქცეოდა, ოღონდ იმ განსხვავებით, რომ ყავას კი არა, ლიმონის წვენს სვამდა. არავინ იცის დანამდვილებით, რას სვამდა შმიდი. ეტყობა... ვალერიანის წვეთებს: მას ხომ მატჩის დროს უამრავი საზრუნავი ჰქონდა.

ჭრელი პერანგები

გახურებული მატჩის დროს ვიღაც ამერიკელმა საქმოსანმა რეიკიავიკში ჭრელ-ჭრელი პერანგების მთელი პარტია გაგზავნა. პერანგებს ზურგზე დიდი ასოებით ეწერა: „გაიმარჯვებს ფიშერი". ისინი გამოფენათა სასახლეში მიიტანეს. ისლანდიელები პერანგებს ცნობისმოყვარეობით ათვალიერებდნენ, მაგრამ არ ყიდულობდნენ. მაშინ კროგიუსმა კრამერს უთხრა: „თქვენი რომ ვიყო, ამ პერანგს ვიყიდდი, ჩავიცვამდი და ისე ვივლიდი". „ასე მოვიქცევი, მაგრამ ჯერ დარწმუნებული არა ვარ ფიშერის გამარჯვებაში", — ხუმრობითვე უპასუხა კრამერმა.

პერანგები მხოლოდ მატჩის დასასრულისთვის გაიყიდა.

(გაგრძელება იქნება)

გაგრძელება. იხ. „ლელო" №№ 224, 226, 229.

რეკორდი ასე იცვლებოდა

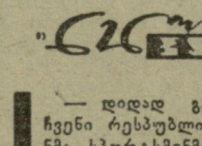

— დიდად გავიხარეთ, რომ ჩვენი რესპუბლიკის სახელოვანმა სპორტსმენმა, ორი ოლიმპიადის ჩემპიონმა ვ. სანეევმა სამხტომში მსოფლიო რეკორდი დაიბრუნა. თუ საშუალება გაქვთ, გთხოვთ გვიამბოთ როგორ იზრდებოდა სამხტომში მსოფლიო რეკორდი, — გვწერენ თბილისელები **გ. და ლ. გელაშვილები, ნ. პეტროვი, სოხუმელი რ. ავიძბა.**

სამხტომში მსოფლიო რეკორდი 1911 წლიდან აღირიცხება, როცა ეიპარნი (აშშ) 15,52 მეტრზე გადახტა. მას შემდეგ 61 წლის მანძილზე მსოფლიო რეკორდი კიდევ თვრამეტჯერ გაიმეორეს ან გაუმჯობესეს, მაგრამ ეიპარნის პირველ მიღწევას სულ რაღაც 1,92 მ წაუმატეს.

რეკორდი ასე იცვლებოდა:

1911 ეიპარნი (აშშ) 15,52
1924 უინტერი (ავსტრალია) 15,52
1931 ოდა (იაპონია) 15,58
1932 ნამბუ (იაპონია) 15,72
1935 მეტკალფი (ავსტრალია) 15,78
1936 ტაჯიმა (იაპონია) 16,00
1950 და სილვა (ბრაზილია) 16,00
1951 და სილვა 16,01
1952 და სილვა 16,22
1953 შჩერბაკოვი (სსრკ) 16,23
1955 და სილვა 16,56
1958 რიახოვსკი (სსრკ) 16,59
1959 ფედოსეევი (სსრკ) 16,70
1960 შმიდტი (პოლონეთი) 17,03
1968 ჯენტილე (იტალია) 17,22
1968 პრუდენსიო (ბრაზილია) 17,27
1968 სანეევი (სსრ კავშირი) 17,39
1971 დუენიაი (კუბა) 17,40
1972 სანეევი 17,44.

ეროვნული ბიბლიოთეკა

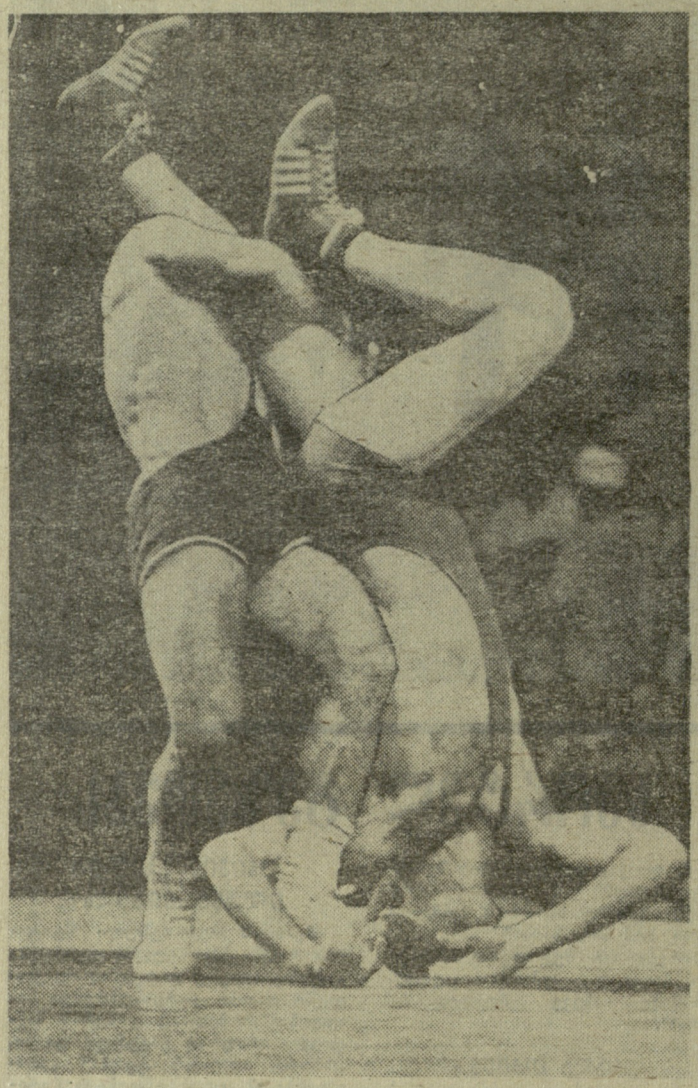

✦ ვის რა ბედი მოელის?

ეი, ნამდვილი თავსატეხი — მოდი და გაარკვიე, ვის რა ბედი მოელის, ვინ როგორ გამოვა ამ რთული მდგომარეობიდან. თუმცა ირანელი ალი მუჰამედ მოშენი თვით განაგებს თავის ბედს. მას მაგრად ჩაუფლია ხელი კ. ბაიკოსთვის (უნგრეთი) და ცდილობს ციბრუტივით დაატრიალოს. ყოველი დატრიალება ქულაა და გამარჯვებისკენ გადადგმული ნაბიჯი. მაგრამ ჭიდაობაში არც ბაიკოა ახალბედა და ისიც ცდილობს თავის დაძვრენას. ფოტოსურათი, რომელმაც ბევრი უცხოური გაზეთი მოიარა, გადაღებულია 1968 წელს მეხიკოს ოლიმპიური თამაშების დროს.

✦ ტრავმა რას მიქვია!

მოგზაურობა... თვითმგორავით

პრაღა, 20 ნოემბერი. მოედანზე უამრავმა ხალხმა მოიყარა თავი. უკრავდა სასულე ორკესტრი. გამცილებელთა შეძახილებში ცნობილმა პრაღელმა სპორტსმენმა ვაცლავ გოშეკმა მარცხენა ფეხი თვითმგორავზე შედგა, მარჯვენათი ქვაფენილის ძელურიდან უბიძგა და... დაიწყო შორი მოგზაურობა საზღვარგარეთისკენ. გოშეკს თვითმგორავი მიაჩნია ყველაზე უკეთეს ტრანსპორტად ადამიანისთვის, რომელსაც სურს რაც შეიძლება კარგად, გულდასმით ნახოს ქვეყნიერება.

ამჯერად გოშეკმა მოსკოვისკენ აიღო გეზი. მას სურს ერთი დღე საბჭოთა ქვეყნის დედაქალაქს დაუთმოს და მის ირგვლივ წრიული საავტომობილო გზა თვითმგორავით შემოიაროს.

საბჭოთა კავშირი ოცდამერვე ქვეყანაა, სადაც გოშეკი ყოფილა. მან თვითმგორავით გაიარა 12 ათასი კილომეტრი ევროპის, აფრიკისა და ამერიკის გზებზე.

— საბჭოთა ქვეყანაში მოგზაურობა ალბათ ჩემი „გედის სიმღერა“ იქნება ამ სპორტში. ახალგაზრდა ალარა ვარ და უნდა გამოვტყდე: ხანდახან უკვე გამიჭირდება ხოლმე ფიქრი: ხომ არ აჯობებდა თვითმგორავისთვის ძრავა დამეყენებინა-მეთქი, — ამბობს გოშეკი.

ბ. კრაევსკი.

(საკ. ინფ.).

ჩემპიონატები, ტურნირები, სიჯერაჯი

ინგლისი

შაბათს ჩემპიონატის ლიდერმა „ლივერპულმა“ შინ მუშაავ ბრძოლაში სძლია „ნიუკასლ იუნაიტედს“ — 3:2. ლონდონში „არსენალისა“ და ლივერპულის „ევერტონის“ უაღრესად უხეში მატჩის ბედი ლონდონელი რედფორდის ერთადერთმა გოლმა გადაწყვიტა — 1:0.

„მანჩესტერ-სიტიმ“ ანგარიშით 3:0 დაამარცხა „მანჩესტერ იუნაიტედი“ და ამ-ცნობილმა გუნდმა ისევ ბოლო ადგილზე გადაინაცვლა.

„სტოკ-სიტიმ“, რომელიც კვლავ მეკარე ბენჭის გარეშე თამაშობს, შინ წააგო ახალბედა „ბირმინგემ-სიტისთან“ — 1:2.

პირველი ოთხეული:

	თ.	ბ.	ქ.
„ლივერპული“	18	35—18	26
„არსენალი“	19	25—15	25
„ლიდს იუნაიტედი“	18	34—22	24
„ტოტენჰემ ჰოტსპური“ (ლონდონი)	18	25—18	22

შოტლანდია

გათამაშების XXI ტურის ცენტრალური მატჩი შედგა გლაზგოში, სადაც ქვეყნის ჩემპიონი და თასის მფლობელი — აღგილობრივი „სელტიკი“ შეხვდა ედინბურგის „ჰართ ოვ მიდლოტიენს“. გლაზგოელებმა დალგლიშმა, დინსმა, ჯონსტონმა და მაკარიმ 4 გოლი გაიტანეს, რაზეც სტუმრებმა მხოლოდ 2 ბურთით უპასუხეს — 4:2.

„აბერდინმა“ შინ მოუგო „კილმარნოკს“, ხოლო ედინბურგში „გლაზგო რეინჯერსმა“ აღგილობრივ „ჰიბერნიენს“ აჯობა — 2:1.

„სელტიკი“	12	35—11	21
„ჰიბერნიენი“	12	28—15	17
„აბერდინი“	12	27—15	17

ჰოლანდია

ქვეყნის ჩემპიონმა და თასის მფლობელმა — ამსტერდამის „აიაქსმა“ ჰაგაში ანგარიშით 2:0 სძლია ამავე სახელწოდების ადგილობრივ გუნდს, ხოლო როტერდამის „ფეიენოორდმა“ ასევე სტუმრად ასეთივე ანგარიშით მოუგო „ალკმაარს“.

ენსხედეს „ტვენტემ“ სტუმრად დაამარცხა „დენ ბოსხი“ — 2:0.

„აიაქსი“	13	42—7	22
„ფეიენოორდი“	13	33—7	22
„ტვენტე“	13	18—10	18

იტალია

რომში ადგილობრივი გუნდების „რომასა“ და „ლაციოს“ (ეგი მხოლოდ წლეულს დაბრუნდა I ლიგაში) შეხვედრა „ლაციოს“ მოგებით დასრულდა — 1:0.

მილანში „ინტერნაციონალემ“ სძლია (2:0) „ნაპოლის“ და ლიდერობა იგდო ხელთ.

„ფიორენტინამ“ შინ მოუგო „მილანს“ — 3:0. ჩემპიონმა — ტურინის „იუვენტუსმა“ ფრედ ითამაშა გენუის „სამპდორიასთან“ (1:1) და მხოლოდ VIII ადგილზეა.

„ინტერნაციონალე“	6	6—0	10
„ლაციო“	6	7—3	10
„მილანი“	6	18—8	8
„რომა“	6	11—7	8
„ტორინო“	6	8—4	7

ესპანეთი

X ტური, როგორც იქნა, იღბლიანი გამოდგა ჩემპიონისთვის: მადრიდის „რეალის“ თავდამსხმელებმა სანტილანამ, გრანდემ და ანსარდამ შინ 3 „მშრალი“ გოლი გაიტანეს „ოვიედოს“ კარში და „რეალი“ ლიდერთა ხუთეულს მიუახლოვდა.

გათამაშების ლიდერმა „ბარსელონამ“ ვიგოში ქულა დაკარგა აღგილობრივ „სელტასთან“ — 0:0.

„კასტელიონ დე-ლა-პლანამ“ შინ ფრედ ითამაშა მადრიტის „ატლეტიკოსთან“ — 1:1.

„ბარსელონა“ 15 ქულით ლიდერობს, ხოლო ბარსელონის „ესპანიოლსა“ და მადრიდის „ატლეტიკოს“ 14-14 ქულა აქვთ.

პორტუგალია

გათამაშების ლიდერმა — ლისაბონის „ბენფიკამ“ სტუმრად მოუგო „უნიაუ დე ტომარს“ — 2:0. ლისაბონის „ბელენენსესმა“ დაამარცხა (4:0) პორტუს „ლეიქშორი“, ხოლო ლისაბონის „სპორტინგმა“ ასევეა ანგარიშით აჯობა ავეირუს „ბარამარს“.

„ბენფიკა“	10	40—4	20
„ბელენენსეში“	10	18—13	15
„სპორტინგი“	9	21—9	13

გფრ

ქვეყნის ჩემპიონმა — მიუნხენის „ბაიერნმა“ შინ დიდი ანგარიშით დაამარცხა „ჰანოვერ 96“ — 7:2.

I ლიგის დებიუტანტმა „ვუპერტალმა“ თავის მინდორზე მოუგო ფრანკფურტის „ინტრახტს“ — 1:0. თასის მფლობელმა — გელზენკირჭენის „შალკე 04“-მა წააგო „კიოლნთან“ — 0:2.

„ბაიერნი“	12	35—6	21
„ფორტუნა“ (დიუსელდორფი)	12	28—20	17
„ვუპერტალი“	12	19—12	15
„შტუტგარტი“	12	22—18	15
„კიოლნი“	12	21—14	14

ჩეხოსლოვაკია

ჩემპიონატის ლიდერი — პრეშოვის „ტატრანი“ პლზენში დამარცხდა ადგილობრივ „შკოდასთან“ — 1:3. ჩემპიონმა — ტრნავის „სპარტაკმა“ შინ ფრედ ითამაშა „ოშ